

Lisa 11.

Valikkursused

<u>“KUNSTIAINED”</u>	<u>4</u>
<u>Valikkursus: “Joonistamine – vorm ja varjund”</u>	<u>4</u>
<u>Valikkursus: “Maalimise alused – värv ja kompositsioon”</u>	<u>5</u>
<u>Valikkursus: “Kompositsioon ja trükitehnikad”</u>	<u>6</u>
<u>Valikkursus: „Savi kui peegel“</u>	<u>7</u>
<u>Valikkursus: “Fotograafia põhialused”</u>	<u>8</u>
<u>“SOTSIAALAINED”</u>	<u>10</u>
<u>Valikkursus: “Tallinna süda läbi sajandite”</u>	<u>10</u>
<u>Valikkursus: Rahatarkuse ABC</u>	<u>12</u>
<u>Valikkursus: “Start karjääriks”</u>	<u>14</u>
<u>“LOODUSAINED”</u>	<u>15</u>
<u>Valikkursus: “Teadus köögis”</u>	<u>15</u>
<u>Valikkursus: “Sissejuhatus kosmoloogiasse”</u>	<u>17</u>
<u>“MATEMAATIKA”</u>	<u>18</u>
<u>Valikkursus: „Matemaatika digivahenditega”</u>	<u>18</u>
<u>“INFORMAATIKA”</u>	<u>19</u>
<u>Valikkursus: Programmeerimine</u>	<u>19</u>
<u>Valikkursus “Muutustemängud”</u>	<u>21</u>
<u>“VÕÕRKEELED”</u>	<u>23</u>
<u>Valikkursus Prantsuse keel</u>	<u>23</u>
<u>Kursus 1</u>	<u>25</u>
<u>Kursus 2</u>	<u>26</u>
<u>Kursus 3</u>	<u>28</u>
<u>Kursus 4</u>	<u>29</u>
<u>Kursus 5</u>	<u>31</u>
<u>Kursus 6</u>	<u>32</u>
<u>Kursus 7</u>	<u>34</u>
<u>Kursus 8</u>	<u>35</u>
<u>Kursus 9</u>	<u>37</u>

“KUNSTIAINED”

Valikkursus: “Joonistamine – vorm ja varjund”

Kursuse üldkirjeldus

Kursus keskendub joonistamise põhioskuste omandamisele ning eneseväljenduse arendamisele läbi varju, valguse ja kompositsiooni. Õpitakse vaatlusjoonistust erinevate tehnikatega (süsi, grafiit, markerid), luuakse natüürmorte ja portreesid.

Õpitulemused

Kursuse lõpus õpilane:

1. oskab kasutada erinevaid joonistusmaterjale (grafiit, süsi, markerid)
2. mõistab varju, valguse ja vormi kujutamise põhimõtteid
3. tunneb lineaarperspektiivi ja proportsioonide olulisust kujutatavas kunstis
4. loob tasakaalukaid kompositsioone ja oskab oma töid analüüsida

Õppesisu

Teema	Sisu
Jooned ja tekstuur	Joone iseloom, tekstuuride loomine erinevate vahenditega
Vorm ja valgus	Munade ja kipsvormide joonistamine varju ja valgusega
Kompositsioon	Natüürmordi ülesehitus ja joonistamine
Portree	Proportsioonid, näosade kujutamine, emotsioonid
Näitus	Kursuse kokkuvõte ja tööde esitlemine

Valikkursus: “Maalimise alused – värv ja kompositsioon”

Kursuse üldkirjeldus

Sissejuhatus maalimise maailma. Kursusel õpitakse värviteooriat, kattevärvide segamist ja kompositsiooni loomist guaši või akrüülvärvidega. Läbivaks teemaks on loodus- ja natüürmortmaal, rõhuga isikupärasel lähenemisel ja värvikäsitlusel.

Õpitulemused

Kursuse lõpus õpilane:

1. tunneb värviringi ja oskab põhivärvidest segada uusi toone;
2. rakendab perspektiivi ja kompositsiooniprintsiipe maalimisel;
3. arendab oma vaatlus- ja värvikasutusoskust;
4. oskab luua erinevas stiilis maalilisi kujutisi.

Õppesisu

Teema	Sisu
Värviteooria	Värviring, kontrastid, neutraaltoonid, värvi mõju ja tähendus
Natüürmort	Reaalvaatlusel põhinev maal – kompositsioon, valgus, materjalide kujutamine
Maastikumaal	Väljavaade fotodelt või vahetult loodusest; mitmeplaanilisus ja õhuperspektiiv
Inspiratsioonivaatlus	Näituse külastus või kunstiteoste analüüs; visuaalse keele mõistmine
Näitus	Kursuse tööde esitlemine ja refleksioon

Valikkursus: “Kompositsioon ja trükitehnikad”

Kursuse üldkirjeldus

Kursus keskendub visuaalse sõnumi loomisele läbi erinevate graafiliste tehnikate. Fookuses on linoollõige ja eksperimentaalgraafika, samuti kompositsiooni ja tähenduse loomine isikliku väljenduse kaudu. Kursus lõpeb isiklike tööde eksponeerimisega.

Õpitulemused

Kursuse lõpus õpilane:

1. omandab trükitehnika (linoollõige) praktilised oskused;
2. oskab visuaalselt väljendada ideid ja mõtteid mitmesugustes kompositsioonides;
3. seostab oma loomingut kaasaegse kunsti väljenduslaadidega;
4. analüüsib ja esitleb oma töid iseseisvalt või rühmas.

Õppesisu

Teema	Sisu
Maalistiilid	Valitud stiili või kunstniku tõlgendamine oma loomingus (nt ekspressionism, sürrealism)
Linoollõige	Kujunduse kavandamine, lõikamine ja trükkimine erinevatele pindadele
Eksperimentaalgraafika	Tsüanotüüpia, kollaaž, segatehnikad, tekst ja kujund visuaalses ruumis
Välivaatlus	Visandamine ja ideekogumine looduses või avalikus ruumis
Näitus	Valminud tööde esitus, tagasiside ja arutelu

Valikkursus: „Savi kui peegel“

Kursuse üldkirjeldus

„Savi kui peegel“ on praktiline ja kogemuslik kursus, mis keskendub savi kui eneseväljenduse ja emotsionaalse heaolu tööriista kasutamisele. Kursus toetab eneseteadlikkuse kasvu, stressiga toimetulekut ning koostööskuste arengut. Tundides tehakse praktilisi harjutusi, jagatakse kogemusi ja reflekteeritakse, kuidas savitöö aitab mõista enda mõtte- ja tundemaailma.

Õpitulemused

Kursuse lõpus õpilane:

1. mõistab savitöö mõju enesetunnetusele ja vaimsele heaolule;
2. oskab kasutada savitööd ärevuse ja stressi leevendamiseks;
3. on arendanud keskendumis- ja eneseväljendusoskusi;
4. oskab reflekteerida oma kogemust ja teha sellest järeldusi;
5. mõistab savitöö potentsiaali suhtlemis- ja koostööskuste arendamisel.

Õppesisu

Teema	Sisu
Savi kui materjal	Ülevaade savi omadustest ja kasutamisevõimalustest, materjaliga tutvumine
Mina ja savi	Savitöö kui viis ennast paremini tundma õppida, emotsioonide ja enesetunde väljendamine
Savi ja ärevus / depressioon	Savi kasutamine emotsioonidega toimetulekul; ärevuse ja stressi mõju mõistmine ning nende leevendamise viisid saviharjutuste kaudu
Koostöö ja suhtlemine savitöös	Saviharjutused, mis toetavad suhtlusoskusi ja meeskonnatööd; erinevate suhtlussituatsioonide aktsepteerimine ja läbimängimine
Kokkuvõtte ja refleksioon	Isikliku kogemuse analüüs ja jagamine; saadud teadmiste ja oskuste kokkuvõtte

Valikkursus: “Fotograafia põhialused”

Õpitulemused

1. mõistab fotograafia ajaloolist arengut ja valguse rolli kujutise tekkes
2. oskab selgitada Camera Obscura põhimõtet ja selle tähendust fotograafias
3. tunneb fotograafilise pildi tehnilisi aluseid (valgus, säri, ava, teravus)
4. eristab erinevaid kaameratüüpe ja saab aru nende tööpõhimõtetest
5. kasutab teadlikult kompositsioonilisi elemente fotode loomisel
6. analüüsib tuntud fotograafide töid ja rakendab saadud teadmisi oma loomingus
7. mõistab, kuidas kontekst mõjutab foto tõlgendamist
8. oskab analüüsida ja tõlgendada fotot, kasutades struktureeritud lähenemist
9. rakendab vastava žanri põhimõtteid fotode loomisel (valgus, kompositsioon, sisu)
10. loob teadlikult erinevaid žanrifotosid ning analüüsib neid
11. saab aru alternatiivsete tehnikate olemusest ja ajaloost
12. viib iseseisvalt läbi tsüanotüüpia protsessi ning hindab selle visuaalseid võimalusi
13. väljendab oma loomingulist protsessi suuliselt ja kirjalikult
14. annab ja võtab vastu tagasisidet kaaslaste töödele

Õppesisu

Teema	Sisu
Sissejuhatus fotograafiasse	Fotograafia ajaloo lühitutvustus. Klass muutakse Camera Obscuraks – valguse ja kujutise tekkimise mõistmine läbi kogemuse.
Kaamera tehniline pool ja omadused	Kaamera tööpõhimõtted (valgus, ava, säri), analoog- ja digikaamerad. Õpetaja toob näidiseks analoogkaamerad.
Kompositsioon	Kompositsiooni põhimõtted. Fotode analüüs (sh kuulsad fotograafid). Iseseisev ülesanne kompositsiooniga foto tegemiseks.
Foto kontekst ja tõlgendamine	Fotode tähendus ja tõlgendamine eri kontekstides. Galeriikülastus (nt Juhan Kuusi Dokfoto keskus). Analüüsiülesanded.
Fotograafia žanrid I: portree	Portreefotograafia näited. DIY kodustudio loomine (reflektorid, taustad). Portreefotode tegemine ja analüüs.
Fotograafia žanrid II: vaikelu	Vaikelu esteetika ja ülesehitus. Tarbeesemete pildistamine. Praktilised ülesanded studios või klassis.
Fotograafia žanrid III: tänavafoto	Tänavafotograafia põhimõtted ja eetika. Tuntud tööde uurimine. Fotoretik Tallinna linnaruumi (nt Telliskivi).

Alternatiivne tehnika: tsüanotüüpia	Tsüanotüüpia kui eksperimentaalne fotograafiatehnika. Praktiline töö tsüanotüüpiale sobilike materjalidega.
Refleksioon ja näitus	Õpilastööde esitus. Arutelu, refleksioon, tagasiside kaasõpilastelt. Õpitu kokkuvõte ja enesehindamine.

“SOTSIAALAINED”

Valikkursus: “Tallinna süda läbi sajandite”

Kursuse üldkirjeldus

Kursus tutvustab Tallinna vanalinna ajaloolisi piirkondi ning aitab mõista linna arengut läbi eri ajastute. Õpilased uurivad vanalinna tähtsamaid paiku, tutvuvad legendide, arhitektuuri ja ajalooliste sündmustega. Õppetöö toimub peamiselt linnaruumi rännakute vormis, toetudes vahetule kogemusele, vaatlemisele ja loole. Kursuse lõpus koostatakse loovülesandena oma mini-videogiid või digitaalne ülevaade.

Õpitulemused

Kursuse lõpus õpilane:

1. tunneb Tallinna vanalinna tähtsamaid väravaid, tänavaid ja paiku;
2. mõistab linna ajaloolist kujunemist ja selle seost Eesti ajalooga;
3. oskab jutustada legende ja ajaloolisi lugusid seotuna konkreetsete kohtadega;
4. väljendab end suuliselt ja kirjalikult, kasutades ajaloolist sõnavara;
5. loob visuaalse või kirjaliku kokkuvõtte omandatud teadmistest.

Õppesisu

Teema	Sisu
Harju värava ümbrus	Ajaloolise kaitsesüsteemi ja Harju tänava roll linna arengus
Raekoja platsi lood	Keskväljak kui võimu ja turu süda; legendid ja kuulsad hooned
Karja värava ümbrus	Karjakaupmehed ja keskaegse kaubanduse liikumine linnas
Viru värava ümbrus	Linnaelu tänapäeva ja mineviku piiril; linna eesvärav
Väikese Rannavärava ümbrus	Sadam ja kaupmehed, kontaktid muu maailmaga
Suure Rannavärava ümbrus	Kaitsetornid ja väravate kaitsesüsteem, Suur Rannavärav

Nunnavärava ümbrus	Nunnakloostri ajalugu ja selle mõju piirkonnale
Toompea lood	Legendid Toompea tekkeloo ja müütiliste tegelaste kohta
Toompea lossi lood	Riigivõimu ajalugu, arhitektuur ja poliitiline tähendus
Kokkuvõtted ja esitlused	Videogiidituuri vaatamine, analüüs, refleksioon ja kokkuvõtted

Valikkursus: Rahatarkuse ABC

Kursuse üldkirjeldus

Kursus keskendub isikliku rahaasjade korraldamise põhimõtete mõistmisele ning praktiliste oskuste arendamisele finantsotsuste tegemisel. Õpitakse koostama eelarvet, analüüsima kulusid ja tulusid, mõistma erinevaid laene ja maksusüsteemi ning valmistuma finantsiliselt elumuutvateks olukordadeks. Kursus aitab kujundada teadlikku ja vastutustundlikku hoiakut raha kasutamise suhtes.

Õpitulemused

Kursuse lõpus õpilane:

1. mõistab raha kasutamise põhimõtteid ja oskab teha teadlikke valikuid;
2. kasutab rahateemalist sõnavara korrektselt ja olukohaselt;
3. seostab isiklikke soove ja vajadusi finantsilise planeerimisega;
4. koostab isikliku eelarve ning oskab hinnata erinevaid kulude ja tulude allikaid;
5. teab, kuidas toimida elumuutvate sündmuste korral ja kuidas valmistuda tulevikuks.

Õppesisu

Teema	Sisu
Sissejuhatus ja eesmärkide seadmine	Oma rahakäitumise ja eesmärkide analüüs, suhtumine rahasse.
Finantseesmärgid ja säästmine	Isiklikud finantseesmärgid, kulude ja tulude mõistmine, säästmise vajalikkus.
Eelarve ja laenud	Eelarve koostamine, erinevad laenutüübid, teadliku tarbimise põhimõtted.
Soovid ja vajadused	Kulutuste analüüs, erinevuste mõistmine ja vähendamisstrateegiad.
Pangateenused ja maksud	Igapäevased rahaasjad, pangateenused, maksude roll ja maksuefektiivne käitumine.
Sissetulekud ja lisateenimine	Sissetulekute allikad, võimalused lisateenimiseks ja rahavoogude analüüs.
Elumuutused ja rahaline valmisolek	Finantsiline ettevalmistus ootamatusteks (töökaotus, haigus, pere loomine jne), pensioni planeerimine.

Eelarve praktiline koostamine	Rühmatöö eelarve koostamisel, näidete analüüs, edu alustalad rahaga ümberkäimisel.
Kokkuvõte ja esitlused	Rühmatööde esitlemine, refleksioon ja 10 rahatarkuse põhimõtet.

Valikkursus: “Start karjääriks”

Kursuse üldkirjeldus

Kursus *Start karjääriks* aitab noorel teadvustada oma tugevusi ja huvisid, mõista tööturu ootusi ning arendada praktilisi oskusi, mis on vajalikud tööellu sisenemisel. Tundides käsitletakse eneseanalüüsi, karjäärivalikuid, CV ja motivatsioonikirja koostamist ning töövestluseks ettevalmistust. Õpitakse ka, kuidas kujundada isiklikku brändi ja esitleda ennast professionaalselt nii vestlusel kui sotsiaalmeedias. Kursus sisaldab praktilisi harjutusi ja töövestluse simulatsioone, pakkudes reaalselt tagasisidet ja enesekindluse kasvu.

Õpitulemused

Kursuse läbimisel õpilane:

1. teadvustab oma tugevusi, oskusi ja huve ning oskab neid seostada karjäärivõimalustega;
2. mõistab tööturu toimimist, erinevaid ametikohti ja tulevikuoskusi;
3. oskab koostada professionaalset CV-d ja kirjutada motiveerivat kandideerimiskirja;
4. valmistub tööintervjuuks ja osaleb selle simulatsioonis;
5. mõistab isikliku brändi ja eneseesitluse tähtsust;
6. koostab individuaalse tegevusplaani oma õpi- ja karjääriteekonnaks.

Õppesisu

Teema	Sisu
Eneseanalüüs ja eesmärkide seadmine	Tugevuste ja huvide kaardistamine (nt High5 test), SMART eesmärkide sõnastamine
Tööturg ja tulevikuoskused	Ametite ja valdkondade tutvustus, tulevikutrendid, pehmete oskuste olulisus
CV ja motivatsioonikiri	Dokumentide koostamine, head ja halvad näited, töötoad ja tagasiside
Isiklik bränd ja sotsiaalmeedia	Enda kuvandi teadlik kujundamine, LinkedIn profiili loomine ja analüüs
Tööintervjuu ja eneseesitlus	Intervjuu etapid ja tüüpilisimused, kehakeel, simulatsioonid ja personaalne tagasiside
Karjääriplaan ja edasised sammud	Tegevusplaani koostamine, enesehindamine ja individuaalne tegutsemisplaan

“LOODUSAINED”

Valikkursus: “Teadus köögis”

Kursuse üldkirjeldus

„Teadus köögis“ on praktiline ja loov valikkursus, mis ühendab kokanduse ja loodusteadused. Kursus keskendub sellele, kuidas igapäevased toiduvalmistamise protsessid on seotud keemia, mikrobioloogia ja füüsikaga. Erilist tähelepanu pööratakse fermentatsioonile, valkudele, süsivesikutele ja rasvadele – ning nende muutumisele toidu valmistamisel. Kursus sobib neile, keda huvitab kokkamise teadlase pilguga.

Käsitleme ka sensoorset hindamist, laboritööde metoodikat ning arutame toidutehnoloogiat ja tervisliku toitumise seoseid.

Õpitulemused

Kursuse läbimisel õpilane:

1. mõistab olulisemaid keemilisi ja biokeemilisi protsesse toiduvalmistamisel;
2. oskab eristada ja analüüsida toidus toimuvaid muutusi (nt fermentatsioon, denaturatsioon);
3. viib läbi laborikatseid ja oskab neid dokumenteerida;
4. mõistab toidu koostise ja valmistamise seoseid tervisliku toitumisega;
5. oskab töötada hügieeniliselt ja ohutult, kasutades labori ja köögi põhimõtteid;
6. teeb sensoorset hindamist ja võrdleb katsetulemusi.

Õppesisu

Teema	Sisu
Fermentatsioon ja mikrobioloogia	Mikroorganismid toidus; piimhappe- ja alkoholkäärimine; bakterite kasvatamine ja vaatlemine mikroskoobi all; seos maitse ja tekstuuriga.
Valgud ja denaturatsioon	Valkude struktuur ja funktsioonid; denaturatsiooni füüsikalised-keemilised mehhanismid; keetmine, küpsetamine, hüübimine; praktilised katsed (nt muna, juust, tofu).
Süsivesikud ja pärmitooted	Pärmseente roll; süsivesikute muundumine käärimisel; saiataigna kääritamine ja küpsetamine; juuretise kultiveerimine; praktiline pagaritöö.
Toidurasvad ja hüdrokeenimine	Rasvhapete liigid (küllastunud, küllastumata, trans-); margariini valmistamise keemia; rasvade hüdrokeenimine ja selle mõju tervisele; rasvasisalduse määramine katseliselt.

Karamell ja reaktsioonid suhkruga.	Suhkru lagunemine kuumutamisel, Maillardi reaktsioon, karamellistumine. Katse: erinevad suhkrukommid ja karamellid
Geelid ja tardained.	Agar, želatiin, tärklis. Katse: tarretise valmistamine erinevate ainetega.
Jäätis ja faasisiirded	Faasisiirded, soojusülekanne. Katse: jäätise valmistamine jää ja soolaga, vedela lämmastiku võimalus.

Valikkursus: “Sissejuhatus kosmoloogiasse”

Kursuse üldkirjeldus

Kosmoloogia valikkursus annab ülevaate universumi ülesehitusest, arengust ja uurimismeetoditest. Kursuse eesmärk on kujundada arusaam kaasaegse füüsika ja astronoomia põhimõistetest, sh relatiivsusteooriast, tähtede elutsüklist, galaktikate ehitusest ning universumi tekkimise ja arenguga seotud mudelitest. Kursus toetub loodusainetes omandatud teadmistele ning arendab analüüsi- ja seostamisoskust teaduslike nähtuste mõistmiseks globaalses kontekstis.

Õpitulemused

Kursuse läbimisel õpilane:

1. oskab tuvastada ja selgitada olulisi probleeme kosmoloogias;
2. analüüsib näidisprobleeme ning pakub põhjendatud lahendusvariante;
3. kirjeldab tehnoloogilisi ja teaduslikke arenguid seoses kosmoseuringutega;
4. nimetab kosmosetehnoloogia kasutusest tulenevaid keskkonna- ja/või riske ning teab võimalikke ennetusvõtteid;
5. mõistab kosmoloogia seost teiste loodusteaduslike ainetega ning selle rolli inimkonna maailmapildis.

Õppesisu

Teema	Sisu
Relatiivsusteooria ja mõtlemisviis	Ajavahemike ja pikkuste suhtelisus; kiiruste liitmine, massi sõltuvus kiirusest, kõver aegruum.
Astronoomia ajalugu ja meetodika	Teleskoopide areng, spektraalanalüüs, Doppleri efekt, Hubble'i teleskoop; Eesti astronoomia.
Kosmosetehnoloogiad	Kosmoselennud, satelliidid, kaugseire, side, navigatsioon, militaarkasutus; piirangud ja võimalused.
Päikesesüsteem	Planeedid ja kaaslased, rõngad, asteroidid, komeedid; päikesesüsteemi kujunemine.
Tähed ja nende areng	Päikese struktuur, tähesuurus ja elutsükkel: valged kääbused, mustad augud; HR-diagramm.
Galaktikad ja Linnutee	Galaktikate tüübid ja struktuurid, täheparved, tume aine, universumi struktuur.

“MATEMAATIKA”

Valikkursus: „Matemaatika digivahenditega”

Kursuse üldkirjeldus:

Kursus on mõeldud eelkõige kitsast matemaatikat õppivatele õpilastele, et toetada ja süvendada nende oskusi praktiliste probleemide lahendamisel digivahendite abil. Tundides kasutatakse GeoGebrat, Desmost, Excelit/Sheetsi jt tööriistu, et muuta abstraktne matemaatika visuaalseks, arusaadavaks ja elulähedaseks. Õppijad uurivad funktsioonide käitumist, loovad interaktiivseid mudeleid ja analüüsivad andmeid, arendades nii oma loogilist mõtlemist kui ka digipädevust. Kursus sobib hästi õpilastele, kellel on käsitsi arvutamine keeruline või kes soovivad tugevdada oma arusaamist läbi visualiseerimise.

Õpitulemused:

1. oskab kasutada digivahendeid matemaatiliste probleemide lahendamiseks ja kontrollimiseks;
2. visualiseerib funktsioone ja nähtusi ning analüüsib muutujate mõju;
3. loob ja tõlgendab andmetabelite, diagrammide ja graafikute põhjal järeldusi;
4. esitab oma lahendused arusaadavalt ja loogiliselt, kasutades valitud digivahendit;
5. hindab erinevate esitusviiside sobivust probleemi iseloomule ja valib teadlikult tööriista.

Õppesisu:

Teema	Sisu
Funktsioonid ja visualiseerimine	Funktsioonide graafikud Desmoses ja GeoGebras. Nullkohad, maksimumid, muutuv parameeter.
Andmed ja Excel/Sheets	Tabelite loomine, dünaamilised arvutused (nt eelarve, intress), valemid ja graafikud.
Matemaatiline modelleerimine	Eluliste olukordade modelleerimine liugurite abil, seoste uurimine (nt hind vs kogus).
Probleemide lahendamine digivahenditega	Valemi sisestamine, graafiku abil vastuste leidmine, tulemuste kontroll.
Tulemuste esitus ja tõlgendamine	Õpilane esitab ühe väikese probleemi (või andmestiku) lahenduse digivahendi toel.
Iseseisev miniprojekt	Valitud teemal interaktiivne esitluse või analüüsi koostamine ja esitlemine.

“INFORMAATIKA”

Valikkursus: Programmeerimine

Kursuse üldkirjeldus

Kursus „Programmeerimine“ annab õpilastele baastadmised ja oskused programmeerimisest. Kursusel ei eeldata varasemat kokkupuudet programmeerimisega. Õpitakse programmeerimise aluseid, lahendatakse praktilisi ülesandeid ning arendatakse loogilist ja algoritmilist mõtlemist. Programmide loomiseks kasutatakse professionaalset programmeerimiskeelt (nt Python).

Kursuse jooksul tutvutakse ka tehisintellekti tööpõhimõtetega ja selle rolliga tehnoloogia arengus. Arutletakse, kuidas tehisintellekti (TI) areng võimaldab tänapäeval mitmeid programmeerimisoskusi automatiseerida – alates koodinäidete genereerimisest kuni probleemide lahendamise soovituseni. Samas jääb oluliseks arusaamine loogikast ja algoritmilisest mõtlemisest, mis võimaldab tehisintellekti teadlikult ja vastutustundlikult kasutada ning selle abil oma ideid ellu viia. Kursus toetab digipädevust, ettevõtlikkust ja loovust ning on lõimitud teiste õppeainetega.

Õpitulemused

Kursuse lõpus õpilane:

1. tunneb programmeerimise põhikontseptsioone (muutujad, tsüklid, funktsioonid jms);
2. koostab lihtsaid algoritme ja loob nende põhjal töötava programmi;
3. oskab testida ja siluda enda loodud programme;
4. analüüsib olemasolevat programmikoodi, ennustab selle käitumist;
5. kasutab programmeerimist probleemide lahendamiseks ka teistes valdkondades (nt matemaatikas, ühiskonnaõpetuses);
6. tunneb tehisintellekti tööpõhimõtteid ja kasutusvaldkondi.

Õppesisu

Teema	Sisu
Programmeerimise alused	Muutujad, andmetüübid, sisend ja väljund
Tingimuslaused ja tsüklid	Loogika, if/else konstruktsioonid, for ja while-tsüklid
Funktsioonid ja moodulid	Koodi jagamine osadeks, korduskasutus
Massiivid ja stringid	Andmestruktuurid ja töö tekstiga

Failidega töötamine	Andmete salvestamine ja lugemine
Vead ja silumine	Programmivead, testimine ja parandamine
Tehisintellekt ja selle rakendused	Tehisintellekti mõiste ja toimimispõhimõtted; rakendusala eri valdkondades; TI roll programmeerimise toetamisel ja automatiseerimisel; seotud eetilised ja ühiskondlikud aspektid.
Projektitöö	Iseseisev või rühmatööna loodud rakendus: nt kalkulaator, seiklusmäng
Kordamine ja esitlused	Projekti esitlused ja programmeerimise kokkuvõte

Valikkursus “Muutustemängud”

Kursuse üldkirjeldus

"Muutustemängud" on eraldiseisev valikkursus neile õpilastele, kes soovivad kirjutada uurimistöö või viia läbi praktilise töö mängudisaini valdkonnas. Kursus keskendub sellele, kuidas mäng võib olla uurimuslik ja sotsiaalset muutust esilekutsuv meedium. Õpilased uurivad mängude kaudu ühiskondlikke teemasid, loovad oma mängukontseptsiooni ning arendavad prototüpe, mis peegeldavad nende valitud probleeme või uurimisobjekte.

Õpitulemused

Kursuse lõpus õpilane:

1. mõistab, mis on muutustemäng ja selle potentsiaal ühiskondlike probleemide lahendamisel;
2. seostab disainitöö sotsiaalse konteksti ja sihtrühma vajadustega;
3. rakendab uurimismeetodeid mängude sisu ja mehhanika kujundamisel;
4. loob mängukontseptsiooni, millel on selge väärtus- ja mõjupotentsiaal;
5. testib mängu sihtrühma peal ja täiustab prototüüpi tagasiside põhjal;
6. esitleb mängu koos sisulise analüüsi ja refleksiooniga.

Õppesisu

Teema	Sisu
Tutvustus ja meeskonnaloome	Kursuse üldised eesmärgid, muutustemängude kontseptsioon, koostööpõhise arendustöö põhimõtted.
Disainiinspiratsioon	Näited mõjukatest sotsiaalsetest ja harivatest mängudest, mõjuanalüüs ja konteksti mõistmine.
Disainilähenedisviisid	Uurimus- ja kasutajakeskne disain, süsteemne mõtlemine, eetilised kaalutlused mängudisainis.
Õppemängude loogika	Mängude kasutamine õppimise ja hoiakute kujundamise tööriistana, sisu ja mehhanika lõimimine.
Praktiline mängudisain	Mängu funktsionaalne kontseptsioon, mehaanika, narratiiv ja visuaalne ülesehitus.
Prototüüpide testimine	Testimismeetodid, sihtrühma tagasiside kogumise põhimõtted, kasutuskogemuse hindamine.
Iteratsioon	Tagasiside põhjal tehtavad parandused, disainivalikute põhjendamine ja probleemkohtade lahendamine.

Prototüüpide esitlemine ja analüüs	Mängu eesmärgi ja mõju analüüs, esitluse struktuur, kriitiline refleksioon ja tagasiside.
---	---

“VÕÕRKEELED”

Valikkursus Prantsuse keel [Muudetud 26.05.2025 - jõust. 01.09.2025].

Õppeaine kirjeldus, sh lõimingu põhimõtted kursuste vahel ja aineüleselt, hindamise erisused

Prantsuse keel kuulub gümnaasiumi võõrkeelte ainevaldkonda ning selle õpetamise eesmärk on arendada õpilaste funktsionaalset keeleoskust tasemeni B1 Euroopa keeleõppe raamdokumendi (CEFR) alusel. Prantsuse keelt õpitakse tavaliselt teise võõrkeelena pärast A2-taseme omandamist põhikoolis või algtasemel keelekursustel. Gümnaasiumis keskendutakse keeleoskuse edasiarendamisele ja praktilisele rakendamisele erinevates igapäevaelu ja õpikeskkonna kontekstides.

Õpe põhineb kommunikatiivsel lähenemisel, rõhutades suulise ja kirjaliku suhtluse arendamist ning kultuuridevahelise pädevuse kujundamist. Keeleõpet seostatakse reaalse eluvaldkondadega ning see toetab õppija eneseväljendusoskust, keelelist enesekindlust ja avatud maailmavaadet. Õppetegevused on mitmekesised: kasutatakse nii digikeskkondi kui ka interaktiivseid gruppitoid, kuulamis- ja lugemisülesandeid ning loovtoid.

Prantsuse keele õpetus toetub kuuete ühtsele teemavaldkonnale, mis on ühised kõikidele võõrkeeltele:

1. **Inimene ja ühiskond**
2. **Inimene ja keskkond**
3. **Eesti ja maailm**
4. **Kultuur ja looming**
5. **Haridus ja töö**
6. **Teadus ja tehnoloogia**

Need teemad põimuvad loomulikult keeleõppesse ning annavad õppijale võimaluse mõtestada ja väljendada end mitmekesistes kontekstides.

Lõiming

Vivere Kool väärtustab loovust, koostööd, inimlikkust ja rõõmu. Prantsuse keele õpe toetab neid väärtusi pakkudes rohkelt võimalusi koostöiseks õppimiseks, kultuuride tundmaõppimiseks ja loovaks keelekasutuseks nii tunnis kui ka projektides. Õpe on tihedalt lõimitud teiste ainevaldkondadega (nt kirjandus, ajalugu, geograafia, muusika, digipädevused), mis võimaldab siduda keeleõppe laiemate õppekava eesmärkidega.

Hindamise põhimõtted

Hindamine on eelkõige kujundav, keskendudes õpilase keelelise arengu toetamisele. Osaoskuste hindamine (kuulamine, lugemine, kirjutamine, rääkimine) toimub järjepidevalt läbi praktiliste ülesannete ja projektide. Õpilastele antakse regulaarset tagasisidet ning nad osalevad ka enesehindamises. Kokkuvõtavad hinnangud antakse kursuse lõpus vastavalt riiklikele nõuetele ja kooli hindamiskorrale.

Gümnaasiumi lõpuks taotlevad teadmised, oskused, hoiakud

1. saab kuulates aru erinevat tüüpi autentsete tekstide põhisust ja tuleb igapäevases suhtluses enamasti toime;
2. osaleb ettevalmistuseta suulises vestluses, kui kõneaine on tuttav; väljendab mõtteid võrdlemisi ladusalt, kuid üldsõnaliselt;
3. mõistab lugedes igapäevaelu käsitlevaid faktipõhiseid ja lihtsaid kirjandustekste;
4. kirjutab seotud teksti reaalsest või kujuteldavast sündmusest;
5. kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (tõlkesõnaraamatut, internetti) vajaliku info otsimiseks ka teistes valdkondades;
6. kasutab õpitavat keelt, et tarbida kultuuri (kirjandust, muusikat, filmikunsti, meediat);
7. käitub erinevates olukordades vastava kultuuri suhtlusnormide kohaselt;
8. seab eesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning valib ja vajaduse korral muudab oma õpistrateegiaid;
9. kasutab võõrkeeleõppes omandatud teadmisi ja oskusi teiste õppeainete omandamisel ja vastupidi.

Õpitulemused

1. mõistab olulist teavet autentsetes igapäevaelu tekstis;
2. mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega ning visuaalsete vahenditega illustreeritud esitlust või ettekannet;
3. mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega monoloogi, kui kõneldakse üsna aeglaselt;
4. järgib üksikasjalikke juhtnõure, kui teema on tuttav;
5. mõistab teadaandeid lennu- või muus jaamas, lennukis, bussis ja rongis, kui hääldus on selge, kõneldakse tavalise kiirusega ja taustamüra on minimaalne;
6. avaldab arvamust, edastab ja küsib teavet igapäevaelu sündmuste või isiklike asjade kohta;
7. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärged ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
8. toob välja tähtsamad sündmused selge ülesehitusega ja igapäevakeeles kirjutatud jutustuses ning selgitab nende tähtsust ja nendevahelisi seoseid;

9. esineb ettevalmistana üldsõnaliselt endale tuttavatel teemadel, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
10. vastab esinemisjärgsetele küsimustele, kuid võib paluda küsimust korrata;
11. edastab oma sõnumi arusaadavalt, kuigi rääkimise ajal on märgata teiste keelte rõhu, intonatsiooni ja/või rütmi mõju;
12. mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid isiklike kirju ja postitusi määral, mis lubab pidada regulaarset kirjavahetust;
13. mõistab sageli esinevate sõnadega kirjutatud meediatekstides kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi;
14. mõistab sündmustikku lihtsamates, selge süžeeaga ilukirjandustekstides, mis koosnevad peamiselt sageli esinevatest sõnadest;
15. kirjutab igapäevaseid tarbetekste;
16. kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust või kavandatud tegevust;
17. vahendab lihtsa seotud tekstina kogemusi, kirjeldab tundeid ja reaktsioone ning põhjendab neid;
18. kirjutab arutlust ja üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel.

Kursus 1

Õpitulemused:

1. mõistab olulist teavet autentsetes igapäevaelu tekstis;
2. mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega monoloogi, kui kõneldakse üsna aeglaselt;
3. järgib üksikasjalikke juhtnõure, kui teema on tuttav;
4. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
5. esineb ettevalmistana üldsõnaliselt endale tuttavatel teemadel, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
6. mõistab sündmustikku lihtsamates, selge süžeeaga ilukirjandustekstides, mis koosnevad peamiselt sageli esinevatest sõnadest;
7. kirjutab igapäevaseid tarbetekste;
8. kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust või kavandatud tegevust;
9. vahendab lihtsa seotud tekstina kogemusi, kirjeldab tundeid ja reaktsioone ning põhjendab neid;

Õppesisu:

Teema	Sisu
Inimene ja ühiskond	Kuuldu mõistmine: dialoogid ja kirjeldused inimeste kohta (välimus, iseloom, harjumused). Suulised toimingud: enesetutvustus, vestlus perest. Loetu mõistmine: lihtsad elulood ja intervjuud. Kirjalikud toimingud: lühike isiklik elulugu, kirjalik iseloomustus.
Inimene ja keskkond	Kuuldu mõistmine: jutustused minevikusündmustest (nt puhkus, sündmus). Suulised toimingud: loo rääkimine pildiseeria alusel. Loetu mõistmine: lihtne narratiiv tekst (nt lapsepõlv). Kirjalikud toimingud: kirjeldus lapsepõlvest, isiklik kogemus.
Kultuur ja looming	Kuuldu mõistmine: intervjuu kuulsusega, audioelulugu. Suulised toimingud: kultuuritegelase tutvustus. Loetu mõistmine: artiklid või lõigud prantsuse kultuuri mõjuisikutest. Kirjalikud toimingud: elulooline kokkuvõte kuulsast isikust.

Kursuse toetavaks materjaliks sobib soovituslikult Belleville 2 (CLE International) õpik, kuid selle kasutamine ei ole kohustuslik. Õpetaja kujundab õppematerjalide valiku vastavalt õpilaste keeleoskusele ja huvidele, toetudes allikapõhisele õppimisele ning autentsel keelematerjalil põhinevale suhtluspädevuse arendamisele.

Kuulamisoskuse arendamiseks kasutatakse igapäevaelulisi dialooge, intervjuusid ja lühivideoid, mis käsitlevad enesetutvustust, inimeste kirjeldust ja minevikusündmusi. Sobivad allikad on TV5Monde – Apprendre le français (<https://apprendre.tv5monde.com/fr>), RFI – Français Facile (<https://francaisfacile.rfi.fr/fr/>) ja The French Experiment (<https://www.thefrenchexperiment.com>), kust leiab sobivaid kuuldemänge, aeglase kõnetempoga uudiseid, muinasjutte ning harjutusi häälduse ja sõnavara treenimiseks.

Loetavateks tekstideks on lihtsustatud elulood, intervjuud ja narratiivsed tekstid, mida võib leida näiteks 1jour1actu.fr või TV5Monde Junior platvormidelt. Tähelepanu pööratakse ajavormide (passé composé, imparfait) kasutamisele ja loo loogilisele ülesehitusele.

Kirjutamisülesannete hulka kuuluvad lühikesed autobiograafilised tekstid, tegelaskujude kirjeldused, pere ja sõprade tutvustused ning mineviku sündmuste kirjeldused. Kirjutamisoskuse toetamiseks kasutatakse vajadusel BonPatron (<https://bonpatron.com/en/>) keelekontrolli tööriista ning õpetaja loodud kirjutamisraamistikke.

Kursus 2

Õpitulemused:

1. mõistab olulist teavet autentse igapäevaelu tekstis;
2. mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega ning visuaalsete vahenditega illustreeritud esitlust või ettekannet;
3. avaldab arvamust, edastab ja küsib teavet igapäevaelu sündmuste või isiklike asjade kohta;
4. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
5. toob välja tähtsamad sündmused selge ülesehitusega ja igapäevakeeles kirjutatud jutustuses ning selgitab nende tähtsust ja nendevahelisi seoseid;
6. esineb ettevalmistatuna üldsõnaliselt endale tuttavatel teemadel, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
7. vastab esinemisjärgsetele küsimustele, kuid võib paluda küsimust korrata;
8. edastab oma sõnumi arusaadavalt, kuigi rääkimise ajal on märgata teiste keelte mõju;
9. mõistab sageli esinevate sõnadega kirjutatud meediatekstides kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi;
10. kirjutab arutlust ja üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel.

Õppesisu:

Teema	Sisu
Inimene ja ühiskond	Kuuldu mõistmine: intervjuud ja taskuhäälingud hoiakutest ja ühiskondlikest probleemidest. Suulised toimingud: arvamuse väljendamine, vestlus perekonnast ja suhetest. Loetu mõistmine: artiklid sotsiaalsetest küsimustest, peremudelitest, kogukondlikust elust. Kirjalikud toimingud: kaebus, arvamuse avaldus, kirjeldus peretraditsioonist.
Inimene ja keskkond	Kuuldu mõistmine: arutelud naabruskonna probleemide üle (nt müra, prügi, liiklus). Suulised toimingud: probleemide esitamine ja lahenduste pakkumine. Loetu mõistmine: veebikommentaariid ja foorumipostitused. Kirjalikud toimingud: lühike kiri vallavalitsusele, arvamuse arvustus.

Teadus ja tehnoloogia	<p>Kuuldu mõistmine: taskuhäälingud sotsiaalmeediast ja tehnoloogia mõjust.</p> <p>Suulised toimingud: arvamuse jagamine digitaalsest suhtlusest.</p> <p>Loetu mõistmine: lihtsad tekstid IT-mõjust, noorte veebikäitumisest.</p> <p>Kirjalikud toimingud: arutlev tekst sotsiaalmeedia rollist noorte elus.</p>
------------------------------	--

Kursuse toetavaks materjaliks soovitatakse kasutada õpikut *Belleville 2* (CLE International), kuid selle kasutamine ei ole kohustuslik. Õpetaja kujundab õppematerjalide valiku vastavalt õpilaste keeleoskusele ja huvidele, toetudes allikapõhisele õppimisele ning eluliste, teemakohaste tekstide mõistmisele ja loomisele.

Kuulamisoskuse arendamiseks kasutatakse erinevaid taskuhäälinguid, intervjuusid ja arutelusid, mida leiab TV5Monde (<https://apprendre.tv5monde.com/fr>), RFI – Français Facile (<https://francaisfacile.rfi.fr/fr/>) ja Lumni.fr platvormidelt. Eriti sobivad temaatilised materjalid kogukonnaelu, peresuhete ja digisuhtluse kohta.

Loetavateks tekstideks on blogipostitused, arvamuskirjed, veebifoorumid ja isiklikud kogemuslood. Sobivad allikad on näiteks 1jour1actu, TV5Monde Junior ning DELF B1 näidismaterjalid, mis sisaldavad mitmekesiseid tekstiformaate.

Kirjutamisülesannete hulka kuuluvad arvamused, kaebused, ametlikud ja mitteametlikud kirjad ning lühikesed arutlused ühiskondlikel teemadel. Toetavaks töövahendiks sobib BonPatron (<https://bonpatron.com/en/>) õigekirjakontrolliks ning iseseisvaks harjutamiseks.

Kursus 3

Õpitulemused:

1. mõistab olulist teavet autentsetes igapäevaelu tekstis;
2. järgib üksikasjalikke juhtnööre, kui teema on tuttav;
3. mõistab teadaandeid lennu- või muus jaamas, lennukis, bussis ja rongis, kui hääldus on selge;
4. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
5. toob välja tähtsamad sündmused selge ülesehitusega ja igapäevakeeles kirjutatud jutustuses ning selgitab nende tähtsust ja nendevahelisi seoseid;
6. esineb ettevalmistatuna üldsõnaliselt endale tuttavatel teemadel, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
7. mõistab sündmustikku lihtsamates, selge süžeeaga ilukirjandustekstides, mis koosnevad peamiselt sageli esinevatest sõnadest;

8. kirjutab igapäevaseid tarbetekste;
9. kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust või kavandatud tegevust;
10. kirjutab arutlust ja üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel;

Õppesisu:

Teema	Sisu
Inimene ja keskkond	Kuuldu mõistmine: taskuhäälingud ja intervjuud tervisest ja tervislikust eluviisist. Suulised toimingud: arutelu harjumuste, toitumise ja liikumise üle. Loetu mõistmine: artiklid tervisest, õnnetustest, esmaabist. Kirjalikud toimingud: sündmuse või mälestuse kirjeldus.
Eesti ja maailm	Kuuldu mõistmine: reisimisega seotud kogemuslood, transpordi teemalised arutelud. Suulised toimingud: reisikogemuse jagamine, võrdlus erinevate liiklusvahendite vahel. Loetu mõistmine: reisiblogid, juhised, infolehed. Kirjalikud toimingud: reisikiri, plusside ja miinuste võrdlusartikkel.
Teadus ja tehnoloogia	Kuuldu mõistmine: arvamusküsitlused, uuringutulemused. Suulised toimingud: tulemuste esitlus, tagasiside andmine. Loetu mõistmine: graafikute ja küsitluste analüüs. Kirjalikud toimingud: lihtne raport küsitluse tulemuste kohta, analüütiline lühitekst.

Kursuse toetavaks materjaliks soovitatakse kasutada õpikut *Belleville 2* (CLE International), kuid selle kasutamine ei ole kohustuslik. Õpetaja kujundab õppematerjalide valiku vastavalt õpilaste tasemele ja õpiteemadele, toetudes praktilistele ja allikapõhiste materjalidele.

Kuulamisoskust toetavad temaatilised salvestused, mis käsitlevad tervise, reisimise ja igapäevaste juhtumite teemasid. Sobivad allikad on TV5Monde – Apprendre le français, RFI – Français Facile ja France Éducation International, kust leiab samuti sobivaid materjale passiivivormi ja loogiliste sidesõnade kasutuse harjutamiseks.

Loetavateks tekstideks on reisiartiklid, tervisega seotud juhised, küsitluste tulemused ja isiklikud kogemuslood. Kirjutamisülesannete hulka kuuluvad sündmuste kirjeldused, plusside ja miinuste võrdlused, reisiarvustused ning raportid uuringutest.

Kursus 4

Õpitulemused:

1. mõistab olulist teavet autentse igapäevaelu tekstis;
2. mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega ning visuaalsete vahenditega illustreeritud esitlust või ettekannet;
3. avaldab arvamust, edastab ja küsib teavet igapäevaelu sündmuste või isiklike asjade kohta;
4. toob välja tähtsamad sündmused selge ülesehitusega ja igapäevakeeles kirjutatud jutustuses ning selgitab nende tähtsust ja nendevahelisi seoseid;
5. esineb ettevalmistatuna üldsõnaliselt endale tuttavatel teemadel, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
6. vastab esinemisjärgsetele küsimustele, kuid võib paluda küsimust korrata;
7. edastab oma sõnumi arusaadavalt, kuigi rääkimise ajal on märgata teiste keelte mõju;
8. mõistab sageli esinevate sõnadega kirjutatud meediatekstides kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi;
9. kirjutab arutlust ja üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel;

Õppesisu:

Teema	Sisu
Inimene ja ühiskond	Kuuldu mõistmine: arutelud ausa kaubanduse, vaesuse ja töövõimaluste teemadel. Suulised toimingud: arvamuse avaldamine ja põhjendamine. Loetu mõistmine: artiklid sotsiaalsetest probleemidest ja erinevatest maailmavaadetest. Kirjalikud toimingud: aramusavaldus, postitus foorumis või blogis.
Haridus ja töö	Kuuldu mõistmine: taskuhäälingud noorte valikutest ja rahaga ümberkäimisest. Suulised toimingud: olukorrad raha teenimisest või haldamisest, dialoogid tööintervjuus. Loetu mõistmine: intervjuud noortega, artiklid tööelust. Kirjalikud toimingud: lihtne motivatsioonikiri, töökuulutusele reageerimine.
Kultuur ja looming	Kuuldu mõistmine: põlvkondadevahelised suhted kultuuris ja ühiskonnas. Suulised toimingud: vestlus vanema generatsiooniga, väärtuste võrdlus. Loetu mõistmine: tekstid eri vanuserühmade väärtushinnangutest. Kirjalikud toimingud: võrdlev analüüs, isiklik seisukohavõtt.

Kursuse toetavaks materjaliks soovitatakse kasutada õpikut *Belleville 2* (CLE International), kuid selle kasutamine ei ole kohustuslik. Õpetaja valib õppematerjalid vastavalt õpilaste keeleoskusele, toetudes allikapõhisele õppimisele, kultuurikontekstile ja teemakohastele ühiskondlikele käsitlustele.

Kuulamisoskuse arendamiseks kasutatakse taskuhäälinguid ja videoid sotsiaalsetel teemadel (nt TV5Monde, RFI – Français Facile, Lumni.fr), kus esitatakse argumente, põhjendusi ning erinevaid arvamusi. Kasutatakse ka materjale, kus esineb subjunktiiv ja modaalne väljendus.

Loetavateks tekstideks on aramusartiklid, foorumipostitused ja noorte elukogemustel põhinevad lood. Kirjutamisülesannete hulka kuuluvad aramusavaldused, selgitavad kirjad ja lihtsad argumenteerivad tekstid.

Kursus 5

Õpitulemused:

1. mõistab olulist teavet autentse igapäevaelu tekstis;
2. avaldab arvamust, edastab ja küsib teavet igapäevaelu sündmuste või isiklike asjade kohta;
3. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
4. esineb ettevalmistatuna üldsõnaliselt endale tuttavatel teemadel, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
5. edastab oma sõnumi arusaadavalt, kuigi rääkimise ajal on märgata teiste keelte mõju;
6. mõistab sageli esinevate sõnadega kirjutatud meediatekstides kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi;
7. mõistab sündmustikku lihtsamates, selge süžeeaga ilukirjandustekstides;
8. kirjutab igapäevaseid tarbetekste;
9. kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust või kavandatud tegevust;
10. vahendab lihtsa seotud tekstina kogemusi, kirjeldab tundeid ja reaktsioone ning põhjendab neid;
11. kirjutab arutlust ja üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel.

Õppesisu:

Teema	Sisu
Haridus ja töö	Kuuldu mõistmine: arutelud tulevikuplaanide ja elukutsete kohta. Suulised toimingud: oma ootuste ja eesmärkide sõnastamine. Loetu mõistmine: noorte perspektiivid ja karjäärivalikud. Kirjalikud toimingud: essee "Minu tulevik", unistuste töökoha kirjeldus.

Kultuur ja looming	<p>Kuuldu mõistmine: prantsuskeelne muusika ja rahvakultuur (laulud, kombed, pidustused).</p> <p>Suulised toimingud: oma lemmikmuusika või traditsiooni tutvustamine.</p> <p>Loetu mõistmine: artiklid muusikast, rahvakommetest eri frankofooniates.</p> <p>Kirjalikud toimingud: folkloorse sündmuse kirjeldus või kultuurianalüüs.</p>
Eesti ja maailm	<p>Kuuldu mõistmine: dokumentaalid ja taskuhäälingud frankofooniast.</p> <p>Suulised toimingud: vestlus prantsuskeelsetest riikidest, aramusavaldus kultuurierinevuste kohta.</p> <p>Loetu mõistmine: ülevaated frankofoonia ajaloost ja tänapäevast.</p> <p>Kirjalikud toimingud: lühiessee frankofoonse riigi kohta, võrdlus Eesti ja mõne frankofoonse riigi vahel.</p>

Kursuse toetavaks materjaliks soovitatakse kasutada õpikut *Belleville 2* (CLE International), kuid selle kasutamine ei ole kohustuslik. Õpetaja kujundab õppematerjalide valiku vastavalt õpilaste tasemele ja huvidele, kasutades autentseid allikaid, loovülesandeid ja kultuurimaterjale.

Kuulamisoskuse arendamiseks kasutatakse laule, intervjuusid, taskuhäälinguid ja dokumentaale, mis käsitlevad emotsioonide väljendamist, unistusi ning frankofoonia kultuuri. Sobivad allikad on TV5Monde, RFI – Français Facile, Lumni.fr ja France Éducation International.

Loetavateks tekstideks on kultuuri- ja muusikateemalised esseed, frankofoonsete riikide tutvustused ja persoonilood. Kirjutamisülesannete hulka kuuluvad kirjeldused, aramusavaldused ja kultuuri võrdlevad tekstid, mis toetavad iseseisvat mõtlemist ja tundepõhist eneseväljendust.

Kursus annab õppijale keelelise vahendite pagasi, et väljendada oma tundeid, hoiakuid ja tulevikuootusi ning süvendab arusaama frankofoonsest maailmast ja kultuurilisest mitmekesisusest.

Kursus 6

Õpitulemused:

1. mõistab olulist teavet autentse igapäevaelu tekstis

2. mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega ning visuaalsete vahenditega illustreeritud esitlust või ettekannet
3. avaldab arvamust, edastab ja küsib teavet igapäevaelu sündmuste või isiklike asjade kohta
4. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma seisukohti ja plaane
5. esineb ettevalmistanuna üldsõnaliselt endale tuttavatel teemadel, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt
6. edastab oma sõnumi arusaadavalt, kuigi rääkimise ajal on märgata teiste keelte mõju
7. mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid isiklikke kirju ja postitusi määral, mis lubab pidada regulaarset kirjavahetust
8. mõistab sageli esinevate sõnadega kirjutatud meediatekstides kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi
9. vahendab lihtsa seotud tekstina kogemusi, kirjeldab tundeid ja reaktsioone ning põhjendab neid
10. kirjutab arutlust ja üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel

Õppesisu:

Teema	Sisu
Kultuur ja looming	<p>Kuuldu mõistmine: taskuhäälingud ja videod kunstist, filmidest, reklaamidest.</p> <p>Suulised toimingud: teose kirjeldus, arvamuse avaldamine, arutelu mõju üle.</p> <p>Loetu mõistmine: filmikriitika, reklaamianalüüs, näituse ülevaated.</p> <p>Kirjalikud toimingud: arvustus filmile või näitusele, oma seisukoha selgitamine.</p>
Inimene ja ühiskond	<p>Kuuldu mõistmine: reklaami sotsiaalne mõju, kultuuritarbimise harjumused.</p> <p>Suulised toimingud: vestlus reklaamide ja visuaalse meedia mõjust igapäevaelule.</p> <p>Loetu mõistmine: artiklid meediast ja kunstiväljal toimuvast.</p> <p>Kirjalikud toimingud: lühianalüüs meediatekstile, võrdlus eri väljendusvahendite vahel.</p>
Teadus ja tehnoloogia	<p>Kuuldu mõistmine: innovatsioon kunsti ja meedia ristumiskohas (nt digikunst).</p> <p>Suulised toimingud: aramus uute väljendusvormide kohta.</p> <p>Loetu mõistmine: tekstid tehnoloogia mõjust loovusele.</p> <p>Kirjalikud toimingud: visuaalse reklaami kirjeldus ja hinnang.</p>

Kursuse toetavaks materjaliks soovitatakse kasutada õpikut *Belleville 2* (CLE International), kuid selle kasutamine ei ole kohustuslik. Õpetaja kujundab õppematerjalide valiku vastavalt õpilaste keeleoskusele, huvidele ja kursuse teemadele, kaasates digikeskkondi ja kultuuripõhiseid allikaid.

Kuulamis- ja vaatamisoskuse arendamiseks kasutatakse audiovisuaalseid materjale kunstist, filmist ja reklaamist (nt TV5Monde, Lumni.fr, RFI – Français Facile). Eelistatakse materjale, kus leidub arvamuste ja hinnangute esitust, samuti näitlike asesõnade kasutust.

Loetavateks tekstideks on filmikriitikad, reklaami- ja kunstiarvustused, kultuurikommentaarid ning esseed. Kirjutamisülesannete hulka kuuluvad lühiarvustused, oma seisukoha põhjendused ja kunstinähtuste võrdlus.

Kursus 7**Õpitulemused:**

1. mõistab olulist teavet autentsetes igapäevaelu tekstis;
2. mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega ning visuaalsete vahenditega illustreeritud esitlust või ettekannet;
3. järgib üksikasjalikke juhtnööre, kui teema on tuttav;
4. avaldab arvamust, edastab ja küsib teavet igapäevaelu sündmuste või isiklike asjade kohta;
5. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
6. toob välja tähtsamad sündmused selge ülesehitusega ja igapäevakeeles kirjutatud jutustuses ning selgitab nende tähtsust ja nendevahelisi seoseid;
7. esineb ettevalmistatuna üldsõnaliselt endale tuttavatel teemadel, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
8. edastab oma sõnumi arusaadavalt, kuigi rääkimise ajal on märgata teiste keelte mõju;
9. mõistab sageli esinevate sõnadega kirjutatud meediatekstides kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi;
10. kirjutab arutlust ja üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel.

Õppesisu:

Teema	Sisu
Kultuur ja looming	Kuuldu mõistmine: saated, intervjuud ja taskuhäälingud meedia ja televisiooni mõjust. Suulised toimingud: arutelu lemmiksaadete üle, meediakanalite võrdlus. Loetu mõistmine: artiklid meediatarbimisest ja selle mõjust. Kirjalikud toimingud: lühianalüüs või võrdlev tekst meediateemal.
Haridus ja töö	Kuuldu mõistmine: arutelud haridusvõimalustest ja ametitest. Suulised toimingud: soovitude andmine õppevalikute või karjääri kohta. Loetu mõistmine: tekstid õppimisstrateegiatest ja töömaailmast. Kirjalikud toimingud: nõuandev kiri, tulevikuplaanide kirjeldus tingivas kõneviisis.
Inimene ja ühiskond	Kuuldu mõistmine: sotsiaalsed ja haridusteemalised reportaažid. Suulised toimingud: arutelu ühiskondliku mõju ja võimaluste üle. Loetu mõistmine: tekstid noorte valikutest ja ootustest. Kirjalikud toimingud: isiklik seisukoht õppimise ja meedia seoste kohta.

Kursuse toetavaks materjaliks soovitatakse kasutada õpikut *Belleville 2* (CLE International), kuid selle kasutamine ei ole kohustuslik. Õpetaja valib õppematerjalid lähtudes õpilaste tasemest ja aktuaalsusest, kasutades temaatilist, autentsel allikal põhinevat sisu.

Kuulamisoskuse arendamiseks sobivad taskuhäälingud, intervjuud ja lühisaated haridusest ja meediast (nt TV5Monde, Lumni.fr, RFI – Français Facile). Fookuses on sisu mõistmine ja kriitiline lähenemine.

Loetavateks tekstideks on artiklid meediakriitika, haridusuuringute ja ametite kohta. Kirjutamisülesanded keskenduvad soovitude andmisele, valikute põhjendamisele ja võrdlustele – toetades tingiva kõneviisi ja ülivõrrete kasutust.

Kursus 8

Õpitulemused:

1. mõistab olulist teavet autentses igapäevaelu tekstis;
2. mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega ning visuaalsete vahenditega illustreeritud esitlust või ettekannet;
3. järgib üksikasjalikke juhtnõure, kui teema on tuttav;
4. avaldab arvamust, edastab ja küsib teavet igapäevaelu sündmuste või isiklike asjade kohta;
5. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
6. toob välja tähtsamad sündmused selge ülesehitusega ja igapäevakeeles kirjutatud jutustuses ning selgitab nende tähtsust ja nendevahelisi seoseid;
7. esineb ettevalmistanuna üldsõnaliselt endale tuttavatel teemadel, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
8. edastab oma sõnumi arusaadavalt, kuigi rääkimise ajal on märgata teiste keelte mõju;
9. mõistab sageli esinevate sõnadega kirjutatud meediatekstides kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi;
10. kirjutab arutlust ja üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel;

Õppesisu:

Teema	Sisu
Inimene ja keskkond	<p>Kuuldu mõistmine: taskuhäälingud ja reportaažid kliimamuutusest, jäätmetekkesest, energia tarbimisest.</p> <p>Suulised toimingud: arutelu säästliku eluviisi, isiklike harjumuste ja võimalike muudatuste üle.</p> <p>Loetu mõistmine: artiklid ja graafikud ökoloogiliste jalajälgede, keskkonnaprobleemide ja roheliste lahenduste kohta.</p> <p>Kirjalikud toimingud: arvamusavaldus või hüpoteetiline lahendus keskkonnaprobleemile.</p>
Teadus ja tehnoloogia	<p>Kuuldu mõistmine: videod ja intervjuud rohetehnoloogia teemadel.</p> <p>Suulised toimingud: innovatsiooni kirjeldamine, tingimuslausete kasutamine lahenduste pakkumiseks.</p> <p>Loetu mõistmine: artiklid robotikast, alternatiivenergiast jne.</p> <p>Kirjalikud toimingud: visioon tuleviku keskkonnasõbraliku maailma kohta.</p>
Inimene ja ühiskond	<p>Kuuldu mõistmine: olukorrad, kus avaldatakse kahetsust või tehakse etteheiteid.</p> <p>Suulised toimingud: kahetsuse või soovide väljendamine (nt <i>si j'avais su...</i>).</p> <p>Loetu mõistmine: esseed ja arvamusartiklid isiklikest valikutest ja nende tagajärgedest.</p> <p>Kirjalikud toimingud: hüpoteetiline kirjeldus või tagasivaade mõnele olukorrale.</p>

Kursuse toetavaks materjaliks soovitatakse kasutada õpikut *Belleville 2* (CLE International), kuid selle kasutamine ei ole kohustuslik. Õpetaja kujundab õppematerjalide valiku vastavalt õpilaste tasemele ja teemade aktuaalsusele, eelistades keskkonna- ja väärtuspõhist sisu.

Kuulamisoskuse arendamiseks kasutatakse dokumentaale, uudiseid ja vestlusi keskkonnast, mida leiab näiteks TV5Monde, RFI – Français Facile, Lumni.fr või France Éducation International keskkondadest.

Loetavateks tekstideks on artiklid kliimamuutusest, jätkusuutlikkusest, teaduspõhistest rohelahendustest ning isiklikest valikutest ja nende mõjust. Kirjutamisülesanded hõlmavad tingimuslausetega hüpoteetilisi stsenaariume, arvamusavaldusi ja kahetsuse väljendamist.

Kursus võimaldab õppijal seostada keelekasutust väärtustel põhineva mõtlemisega ning rakendada grammatilisi teadmisi argumenteeritud ja emotsionaalselt laetud suhtlussituatsioonides.

Kursus 9

Õpitulemused:

1. mõistab olulist teavet autentsetes igapäevaelu tekstis;
2. mõistab selge ülesehituse ja sõnastusega monoloogi, kui kõneldakse üsna aeglaselt;
3. avaldab arvamust, edastab ja küsib teavet igapäevaelu sündmuste või isiklike asjade kohta;
4. kirjeldab kogemusi, sündmusi, unistusi ja eesmärke ning põhjendab ja selgitab lühidalt oma seisukohti ja plaane;
5. esineb ettevalmistanuna üldsõnaliselt endale tuttavatel teemadel, väljendudes võrdlemisi selgelt ja arusaadavalt;
6. edastab oma sõnumi arusaadavalt, kuigi rääkimise ajal on märgata teiste keelte mõju;
7. mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid isiklikke kirju ja postitusi määral, mis lubab pidada regulaarset kirjavahetust;
8. mõistab sageli esinevate sõnadega kirjutatud meediatekstides kohtade, sündmuste, selgelt väljendatud tunnete ja seisukohtade kirjeldusi;
9. mõistab sündmustikku lihtsamates, selge süžeeaga ilukirjandustekstides;
10. kirjutab igapäevaseid tarbetekste;
11. kirjeldab tegelikku või kujuteldavat sündmust või kavandatud tegevust;
12. vahendab lihtsa seotud tekstina kogemusi, kirjeldab tundeid ja reaktsioone ning põhjendab neid;
13. kirjutab arutlust ja üksikasjalikke kirjeldusi mitmesugustel tuttavatel teemadel.

Õppesisu:

Teema	Sisu
Kultuur ja looming	Kuuldu mõistmine: intervjuud kirjanike, lavastajate ja näitlejatega. Suulised toimingud: filmide, etenduste ja raamatute kirjeldamine, arvustused. Loetu mõistmine: kultuuriuudised, lühilood ja arvamustekstid. Kirjalikud toimingud: filmikriitika, kirjeldus lemmikteosest.
Haridus ja töö	Kuuldu mõistmine: taskuhäälingud õppimisest, haridusvalikutest ja tööelust. Suulised toimingud: arutelu õppimisvõimaluste ja karjäärisoovide üle. Loetu mõistmine: infolehed, esseed õppimisest välismaal, töökuulutused. Kirjalikud toimingud: ametlik e-kiri haridusametile, motivatsioonikiri.

Inimene ja ühiskond	<p>Kuuldu mõistmine: arutelud vaba aja veetmise ja harrastuste teemadel.</p> <p>Suulised toimingud: oma huvide kirjeldamine, ühistegevuste planeerimine.</p> <p>Loetu mõistmine: vaba aja tegevusi ja sporti käsitlevad tekstid.</p> <p>Kirjalikud toimingud: mitteametlik kiri sõbrale, lühike soovitus.</p>
----------------------------	---

Kursuse toetavaks materjaliks soovitatakse kasutada õpikut *Belleville 2* (CLE International), kuid selle kasutamine ei ole kohustuslik. Õpetaja valib sobivad lisamaterjalid vastavalt õpilaste vajadustele ja huvidele, toetudes mitmekesistele tekstidele ja ülesannetele, mis soodustavad loovust ja kultuurilist kaasamõtlemist.

Kuulamisoskuse arendamiseks kasutatakse filmikatkeid, intervjuusid ja taskuhäälinguid (nt TV5Monde, RFI – Français Facile, Lumni.fr), mis keskenduvad kultuurile, haridusele ja isiklikele valikutele.

Loetavateks tekstideks on kirjanduskatked, kultuurikommentaariid, infolehed ja blogid. Kirjutamisülesannete hulka kuuluvad nii ametlikud (taotlus, motivatsioonikiri) kui mitteametlikud tekstid (sõbralik kiri, arvamus) ning loovad tekstid nagu filmikriitika või raamatuarvustus.